

STUDIU DE OPORTUNITATE

privind modalitatea de gestiune a serviciului de iluminat public din orașul Rupea

Capitolul I. Scopul și obiectivele

Prezentul studiu fundamentează stabilirea soluției optime de asigurare a gestiunii sistemului de iluminat public, precum și necesitatea de oportunitate a atribuirii contractului de gestiune directă a serviciului de iluminat public în temeiul art.28 alin.(2) din Legea nr.51/2006 a serviciilor comunitare de utilități publice, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

Autoritățile administrației publice locale au stabilit strategia pe termen lung pentru extinderea, dezvoltarea și modernizarea serviciului de iluminat public, ținând seama de urbanism și amenajarea teritoriului, de programele de dezvoltare economico-socială a localității și de cerințele serviciului de iluminat public, de evoluția acestora, precum și de folosirea tehnologiilor cu consumuri energetice reduse și emisii minime de noxe.

Prin prezentarea acestui obiectiv, Consiliul local al orașului Rupea, reprezentantul autorității administrației publice locale urmărește, în condițiile legii, prin strategiile pe care le va adopta:

- dezvoltarea și funcționarea pe termen mediu și lung a sistemului de iluminat public din orașul Rupea, în concordanță cu programele de dezvoltare economico-socială a orașului, precum și a infrastructurii aferente acestuia;
- satisfacerea în condiții optime a nevoilor populației, precum și a instituțiilor publice și agenților economici de pe raza administrativ-teritorială a orașului pe care îl deservește prin serviciul de iluminat public;
- gestionarea serviciului de iluminat public local pe criterii de competitivitate și eficiență managerială;
- îmbunătățirea condițiilor de viață ale cetățenilor prin promovarea calității și eficienței iluminatului public local;
- promovarea reabilitării infrastructurii aferente sistemului de iluminat public local;
- realizarea unei infrastructuri edilitare moderne printr-un program investițional adecvat, în vederea creșterii calității vieții cetățenilor;
- menținerea serviciului de iluminat public la indicatorii de performanță propuși.

Capitolul II. Cadrul legal

- a) Legea nr.51/2006 a serviciilor comunitare de utilități publice, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- b) Legea nr.230/2006 a iluminatului public, cu modificările și completările ulterioare;
- c) H.G. nr. 246/2006 privind aprobarea Strategiei naționale privind accelerarea dezvoltării serviciilor comunitare de utilități publice;
- d) Ordinul nr.87/2007 pentru aprobarea Caietului de sarcini-cadru al serviciului de iluminat public;
- e) Ordinul nr.77/2007 privind aprobarea Normelor metodologice de stabilire, ajustare sau modificare a valorii activităților serviciului de iluminat public.

Capitolul III. Descrierea serviciului de iluminat public din orașul Rupea

3.1 Aspecte generale

Serviciul de iluminat public face parte din sfera serviciilor comunitare de utilități publice, sub reglementarea, conducerea, monitorizarea și controlul autorității administrației publice locale din orașul Rupea, reprezentând o parte componentă a infrastructurii tehnico-edilitare a acestei unități administrativ-teritoriale.

Organizarea și desfășurarea serviciului de iluminat public în orașul Rupea trebuie să asigure satisfacerea unor cerințe și nevoi de utilitate publică ale comunității locale, după cum urmează:

- garantarea permanenței în funcționare a iluminatului public prin îndeplinirea parametrilor proiectați și menținerea lor în standardele în vigoare;
- asigurarea siguranței circulației rutiere și pietonale;
- creșterea gradului de securitate individuală și colectivă în cadrul comunității locale;
- punere în valoare, printr-un iluminat adecvat, a elementelor arhitectonice și peisagistice ale localității, precum și marcarea evenimentelor festive și a sărbătorilor legale sau religioase;
- optimizarea consumului de energie, în paralel cu îmbunătățirea calității iluminatului public din orașul Rupea;
- realizarea unui raport optim calitate-cost și a unui echilibru între riscurile și beneficiile asumate prin contract; structura și nivelul tarifelor practicate vor afecta costul efectiv al prestației și vor fi în conformitate cu prevederile legale;
- administrarea corectă și eficientă a bunurilor din proprietatea publică și a banilor publici;
- ridicarea gradului de civilizație, a confortului și a calității vieții;
- susținerea și stimularea dezvoltării economico-sociale a localității;
- nediscriminarea și egalitatea tuturor consumatorilor;

- dezvoltarea durabilă a sistemului de iluminat public;
- liberul acces la informații privind aceste servicii publice;
- transparența, consultarea și antrenarea în decizii a cetățenilor.

Sistemul de iluminat public este ansamblul format din puncte de aprindere, cutii de distribuție, cutii de trecere, linii electrice de joasă tensiune subterane sau aeriene, fundații, stâlpi, instalații de legare la pământ, console, aparate de iluminat, accesorii, conductoare, izolatoare, cleme, armături, echipamente de comandă, automatizare și măsurare utilizate în iluminatul public.

3.2 Situația economico-financiară actuală a serviciului de iluminat public

În prezent contractul cu operatorul sistemului de iluminat public a expirat. Orașul Rupea are contractate doar lucrările de menținere/întreținere a sistemului de iluminat public existent.

Evoluția cheltuielilor cu sistemul de iluminat public în perioada 2016-2020 este prezentată în tabelul următor:

Cheltuieli cu sistemul de iluminat public în perioada 2017-2020

ANUL	Energie electrică (lei)	Intretinere, menținere SIP (lei)	Reabilitare instalații SIP-(lei)
2017	209.089	79.863	0
2018	171.779	122.264	0
2019	166123	120533	51154
2020	135000	135000	

3.3. Aspecte referitoare la protecția mediului

În România, progresele realizate în ultimii ani sunt deosebite în aplicarea sistemelor moderne de iluminat pentru obținerea unui mediu luminos urban de nivel european, prin utilizarea exclusivă a lămpilor cu LED atât pentru străzile principale, cât și pentru cele secundare.

Problema importantă la ora actuală în iluminatul urban din România este alegerea corectă a sursei de lumină cea mai modernă, cea mai adecvată vederii și cea mai eficientă din punct de vedere economic, evitând alte surse depășite tehnic, care nu fac altceva decât să degradeze mediul luminos.

Iluminatul public are implicații directe în protecția mediului prin mai mulți factori:

- prin utilizarea eficientă a energiei - utilizarea de echipamente performante cu costuri reduse de energie;
- prin utilizarea echipamentelor cu componente reciclabile;
- reducerea poluării luminoase prin orientarea aparatelor de iluminat spre suprafața căii de circulație;

Iluminatul public și înfrumusețarea orașului trebuie să contribuie la protejarea mediului înconjurător, să se încadreze în mediul înconjurător evidențiind elementele de identitate.

Protecția mediului constituie o obligație a autorității administrației publice locale, precum și a tuturor persoanelor fizice, juridice, statul recunoscând tuturor persoanelor dreptul la un mediu sănătos.

La executarea lucrărilor de plantare a stâlpilor, cât și în perioada de exploatare se vor respecta prevederile Legii 137/95 privind protecția așezărilor umane, protecția solului, protecția atmosferei, cap. 3, astfel că la organizarea de șantier, pe perioada de execuție a lucrării, se va încerca obținerea unui impact negativ minim asupra solului prin eliberarea terenului de pământ rezultat din săpătură. Lucrările de canalizare a cablurilor electrice subterane reprezintă suprafețe ocupate temporar, iar după astuparea șanțului se pot amenaja deasupra cablurilor zone verzi sau pavaje. După executarea lucrărilor de pozare a cablurilor electrice și realizarea instalațiilor, pavajul sau spațiul verde se va aduce la forma inițială. La alegerea traseelor și amplasamentelor instalațiilor, se vor respecta distanțele față de obiectivele de interes public.

Pe toată durata de viață a instalațiilor se vor respecta cerințele impuse prin SR EN ISO 14001.

Conform Legii 137/1995 executantul lucrării are următoarele obligații:

- să asigure sisteme proprii de supraveghere a instalațiilor și a proceselor tehnologice pentru protecția mediului;
- să nu degradeze mediul natural sau amenajat prin depozitări necontrolate de deșeuri de orice fel;
- deșeurile asfaltice rezultate în urma lucrărilor vor fi predate pe bază de contract firmelor autorizate. Acestea vor ridica deșeurile de la locul procedurii imediat după încheierea lucrărilor;
- după executarea lucrărilor de pozare a cablurilor electrice și realizarea instalațiilor după caz, pavajul sau spațiul verde se vor aduce la forma inițială;
- se vor lua măsurile necesare pentru aducerea mediului înconjurător la condițiile impuse de legislația mediului, în vigoare.

3.3.1. Protecția calității apei:

Procesul tehnologic, specific lucrărilor de canalizare subterană, nu are impact asupra apei.

3.3.2. Protecția aerului:

Tehnologia specifică execuției rețelelor electrice subterane nu conduce la poluarea aerului decât în măsura în care praful rezultat din spargeri și săpături reduce întrucâtva calitatea acestuia. Instalațiile proiectate nu produc agenți poluanți pentru aer, în timpul exploatării neexistând nici o formă de emisie.

3.3.3. Protecția împotriva zgomotului și a vibrațiilor

Instalațiile proiectate nu produc zgomote sau vibrații. Utilajele specifice transportului instalațiilor necesare pentru realizarea liniilor electrice nu vor staționa mult în zonă, timpul de staționare fiind cel pentru descărcarea materialelor, funcționarea acestora nedăunând zonei.

Combustibilul folosit nu se scurge sau depune pe sol și nu deteriorează zona. Se va respecta programul de liniște legiferă, între 22.00 - 06.00.

3.3.4. Protecția împotriva radiațiilor

Instalațiile proiectate nu produc radiații poluante pentru mediul înconjurător, oameni și animale. Radiațiile electromagnetice produse nu au nivel semnificativ de impact asupra mediului.

3.3.5. Protecția solului și subsolului

Lucrările din prezentul proiect nu poluează mediul decât prin faptul că apare la pozarea subterană a cablului un aparat străin în sol (cablu etanș, confecționat din materiale greu degradabile, decât în cazul distrugerii mantalei de protecție). Acest aparat este protejat prin tehnologia de lucru pentru acțiuni străine, conducând implicit și la protecția solului și subsolului. După efectuarea lucrărilor, pe teren nu rămân materiale care să degradeze sau să polueze accidental mediul, constructorul este obligat să refacă spațiile afectate, pământul rezultat urmând a se depozita/împrăștia în spații special stabilite de către autoritățile locale. Surplusul de pământ rezultat din săpătură va fi împrăștiat dacă este fertil, sau transportat în zona extravilană indicată de autoritatea administrației publice locale, dacă este nefertil. La terminarea lucrărilor de construcții se va urmări aducerea terenului la starea inițială.

3.3.6. Protecția ecosistemelor terestre:

Lucrările din prezentul proiect au un impact minim asupra ecosistemului terestru, mai ales că după pozarea cablurilor zona este adusă la starea inițială. Ecosistemul acvatic nu există în zona de lucru, deci nu este afectat.

3.3.7. Protecția așezărilor umane și altor obiective de interes public:

Se vor lua măsuri ca efectele asupra zonelor populate adiacente executării lucrărilor să fie minime. Se vor lua măsuri pentru reducerea oricăror efecte negative ale luminii asupra mediului (eliminarea poluării luminoase).

3.3.8. Gospodăria deșeurilor

Ca urmare a lucrărilor ce se vor efectua (săpături, spargeri, construcții noi) vor rezulta o serie de deșeuri cum ar fi pământ, beton, ciment, asfalt, nisip. Aceste deșeuri sunt așezate pe măsura procedurii lor în imediata apropiere a zonei de lucru, îngrădită cu panouri de protecție, fiind evacuate ritmic spre zona de depozitare cu ajutorul mijloacelor de transport ale executantului.

Capitolul IV. Modalitatea gestiunii serviciului de iluminat public din orașul Rupea

4.1. Cadru legal aplicabil este prevăzut de :

1. Legea nr.51 din 8 martie 2006 serviciilor comunitare de utilități publice, republicată, cu modificările și completările ulterioare:

Art.8 alin. (3) „În exercitarea competențelor și atribuțiilor ce le revin în sfera serviciilor de utilități publice, autoritățile deliberative ale administrației publice locale asigură cadrul necesar pentru furnizarea serviciilor de utilități publice și adoptă hotărâri în legătură cu:

lit.d) alegerea modalității de gestiune a serviciilor de utilități publice și darea în administrare sau, după caz, punerea la dispoziție a sistemelor de utilități publice destinate furnizării/prestării acestora.”

Art.22 (1) *Autoritățile administrației publice locale sunt libere să hotărască asupra modalității de gestiune a serviciilor de utilități publice aflate sub responsabilitatea lor. Autoritățile administrației publice au posibilitatea de a gestiona în mod direct serviciile de utilități publice în baza unei hotărâri de dare în administrare sau de a încredința gestiunea acestora, respectiv toate ori numai o parte din competențele și responsabilitățile proprii privind furnizarea/prestarea unui serviciu de utilități publice ori a uneia sau mai multor activități din sfera respectivului serviciu de utilități publice, în baza unui contract de delegare a gestiunii.*

(1[^]1) *Încredințarea gestiunii unui serviciu de utilități publice ori a uneia sau mai multor activități din sfera respectivului serviciu de utilități publice către operator implică încredințarea prestării/furnizării propriu-zise a serviciului/activității, precum și punerea la dispoziție a bunurilor ce compun sistemul de utilități publice aferent serviciului/activității.*

(2) *Gestiunea serviciilor de utilități publice se organizează și se realizează în următoarele modalități:*

a) *gestiune directă;*

b) *gestiune delegată.*

(3) *Modalitatea de gestiune a serviciilor de utilități publice se stabilește prin hotărâri ale autorităților deliberative ale unităților administrativ-teritoriale, în baza unui studiu de oportunitate, în funcție de natura și starea serviciului, de necesitatea asigurării celui mai bun raport preț/calitate, de interesele actuale și de perspectivă ale unităților administrativ-teritoriale, precum și de mărimea și complexitatea sistemelor de utilități publice.”*

Art.28 alin. (2)” *Gestiunea directă se realizează prin intermediul unor operatori de drept public sau privat, astfel cum sunt definiți la art. 2 lit. g), respectiv lit. h), fără aplicarea prevederilor Legii nr. 98/2016 privind achizițiile publice, Legii nr. 99/2016 privind achizițiile sectoriale și Legii nr. 100/2016 privind concesiunile de lucrări și concesiunile de servicii, care pot fi:*

b) *societăți reglementate de Legea nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, cu capital social integral al unităților administrativ-teritoriale, înființate de autoritățile deliberative ale unităților administrativ-teritoriale respective.”*

Art.28 alin.(2¹): „ (2[^]1) *Autoritățile deliberative ale unităților administrativ-teritoriale sau, după caz, asociațiile de dezvoltare intercomunitară având ca scop serviciile de utilități publice, în baza mandatului primit, pot încredința unui operator de drept privat gestiunea serviciilor de utilități publice sau a uneia ori mai multor activități din sfera acestor servicii prin atribuirea directă a contractului de delegare a gestiunii, cu respectarea următoarelor condiții cumulative ce trebuie îndeplinite atât la data atribuirii contractului de delegare a gestiunii, cât și pe toată durata acestui contract:*

a) unitățile administrativ-teritoriale membre ale unei asociații de dezvoltare intercomunitară având ca scop serviciile de utilități publice, în calitate de acționari/asociați ai operatorului regional, prin intermediul asociației, sau, după caz, unitatea administrativ-teritorială, în calitate de acționar/asociat unic al operatorului, prin intermediul adunării generale a acționarilor și al consiliului de administrație, exercită un control direct și o influență dominantă asupra deciziilor strategice și/sau semnificative ale operatorului regional/operatorului în legătură cu serviciul furnizat/prestat, similar celui pe care îl exercită asupra structurilor proprii în cazul gestiunii directe;

b) operatorul regional, respectiv operatorul, după caz, desfășoară exclusiv activități din sfera furnizării/prestării serviciilor de utilități publice destinate satisfacerii nevoilor de interes public general ale utilizatorilor de pe raza de competență a unităților administrativ-teritoriale membre ale asociației, respectiv a unității administrativ-teritoriale care i-a încredințat gestiunea serviciului;

c) capitalul social al operatorului regional, respectiv al operatorului este deținut în totalitate de unitățile administrativ-teritoriale membre ale asociației, respectiv de unitatea administrativ-teritorială; participarea capitalului privat la capitalul social al operatorului regional/operatorului este exclusă. “

Față de prevederile legale invocate în prezentul studiu de oportunitate, propunem ca modalitatea de gestiune a serviciului de iluminat public pe raza orașului Rupea să fie **gestiunea directă**.

2. Legea nr.230/2006 a iluminatului public, cu modificările și completările ulterioare

Articolul 16 alin.(1): „Gestiunea serviciului de iluminat public se realizează prin următoarele modalități:

a) gestiune direct

b) gestiune delegată

(2) Alegerea formei de gestiune a serviciului de iluminat public se face **prin hotărâre a consiliilor locale**, a Consiliului General al Municipiului București sau a asociațiilor de dezvoltare comunitară, după caz”.

Articolul 17 alin. (1): „Indiferent de forma de gestiune adoptată, în virtutea competențelor și atribuțiilor ce le revin potrivit legii, autoritățile administrației publice locale păstrează dreptul de a aproba, a supraveghea și a controla, după caz:

a) modul de fundamentare a tarifelor și respectarea metodologiei de stabilire, ajustare sau modificare a acestora, emise de A.N.R.S.C.;

b) modul de îndeplinire a obligațiilor contractuale asumate de operatori și activitățile desfășurate de aceștia;

c) calitatea și eficiența serviciului prestat, corespunzător indicatorilor de performanță a serviciului, stabiliți conform legii;

d) modul de administrare, de exploatare, de conservare și de menținere în funcțiune, dezvoltarea și/sau modernizarea sistemului de iluminat public.

(2) Activitățile specifice serviciului de iluminat public, indiferent de forma de gestiune adoptată, se organizează și se desfășoară în conformitate cu prevederile regulamentului propriu al serviciului de iluminat public și ale caietului de sarcini, elaborate și aprobate de consiliile locale, de Consiliul General al Municipiului București sau de asociațiile de dezvoltare comunitară, după caz, în baza regulamentului-cadru al serviciului de iluminat public și a caietului de sarcini-cadru, elaborate de A.N.R.S.C. și aprobate prin ordin al președintelui acesteia”.

Articolul 18 alin.(1): „Gestiunea la nivelul comunelor, orașelor, municipiilor sau al asociațiilor de dezvoltare comunitară a serviciului de iluminat public, respectiv exploatarea și funcționarea infrastructurii aferente, se organizează astfel încât să asigure respectarea indicatorilor de performanță, a nivelurilor de iluminare și luminanță prevăzute de normativele specifice domeniului și ținând seama de următoarele:

- a) mărimea, gradul de dezvoltare și particularitățile economico-sociale ale localităților;
- b) starea sistemului de iluminat public existent;
- c) posibilitățile locale de finanțare a exploatării, întreținerii și dezvoltării serviciului și a infrastructurii tehnico-edilitare aferente.

(2) Propunerile de indicatori de performanță ai serviciului de iluminat public, elaborate în conformitate cu prevederile art.7, vor fi supuse unor consultări și dezbateri publice în urma cărora se va adopta soluția optimă pentru comunitate.

(3) Consiliile locale, asociațiile de dezvoltare comunitară sau Consiliul General al Municipiului București, după caz, vor aproba indicatorii de performanță, cu respectarea prevederilor stabilite în acest scop în regulamentul-cadru al serviciului de iluminat public și în caietul de sarcini-cadru, care au caracter minimal.

(4) Regulamentele proprii ale serviciului de iluminat public și caietele de sarcini trebuie să cuprindă prevederi prin care se stabilesc cel puțin următoarele:

- a) nivelul de iluminat, pe zone caracteristice;
- b) indicatori de performanță ai serviciului;
- c) condițiile tehnice;
- d) infrastructura aferentă serviciului;
- e) raporturile operator-utilizator”.

Articolul 19 alin.(1) „În cazul gestiunii directe, autoritățile administrației publice locale sau asociațiile de dezvoltare comunitară, după caz, își asumă nemijlocit toate sarcinile și responsabilitățile cu privire la înființarea, organizarea, finanțarea, coordonarea, administrarea, gestionarea, exploatarea și asigurarea funcționării serviciului de iluminat public.

(2) Gestiunea directă se realizează prin intermediul unor operatori definiți conform prevederilor Legii nr.51/2006”.

4.2 Gestionarea și administrarea serviciului de iluminat public se va executa astfel încât să se realizeze:

- verificarea și supravegherea continuă a funcționării rețelelor electrice de joasă tensiune, posturilor de transformare, cutiilor de distribuție și a corpurilor de iluminat;
- corectarea și adaptarea regimului de exploatare la cerințele utilizatorului;
- controlul calității serviciului asigurat;
- întreținerea tuturor componentelor sistemului de iluminat public;
- menținerea în stare de funcționare la parametri proiectați a sistemului de iluminat public;
- măsurile necesare pentru prevenirea deteriorării componentelor sistemului de iluminat public;
- întocmirea sau reactualizarea, după caz, a documentației tehnice necesare realizării unei exploatare economice și în condiții de siguranță;
- respectarea instrucțiunilor furnizorilor de echipamente;
- funcționarea instalațiilor de iluminat public, în conformitate cu programele aprobate;
- respectarea instrucțiunilor/procedurilor interne și actualizarea documentației;
- respectarea regulamentului de serviciu aprobat de autoritatea administrației publice locale, în condițiile legii;
- funcționarea pe baza principiilor de eficiență, având ca obiectiv reducerea costurilor specifice pentru realizarea serviciului de iluminat public;
- menținerea capacităților de realizare a serviciului și exploatarea eficientă a acestora prin urmărirea sistematică a comportării rețelelor electrice, echipamentelor, întreținerea acestora, planificarea reparațiilor capitale, realizarea operativă și cu costuri minime a reviziilor/reparațiilor curente;
- îndeplinirea indicatorilor de performanță și calitate ai serviciului prestat, specificați în regulamentul serviciului;
- încheierea contractelor cu furnizorii de utilități, servicii, materiale și piese de schimb, prin aplicarea procedurilor concurențiale impuse de normele legale în vigoare privind achizițiile de lucrări sau de bunuri;
- dezvoltarea/modernizarea, în condiții de eficiență a sistemului de iluminat public în conformitate cu programele de dezvoltare/modernizare elaborate de către consiliul local, sau cu programele proprii aprobate de autoritatea administrației publice locale;

-un sistem prin care să poată primi informații sau să ofere consultanță și informații privind orice problemă sau incidente care să afecteze sau pot afecta siguranța, disponibilitatea și/sau alți indicatori de performanță ai serviciului de iluminat public;

-asigurarea, pe toată durata de executare a serviciului, de personal calificat și în număr suficient pentru îndeplinirea activităților ce fac obiectul serviciului de iluminat public;

-urmărirea și înregistrarea indicatorilor de performanță aprobați pentru serviciul de iluminat public se va face de către operator pe baza unei proceduri specifice;

-instituirea și aplicarea unui sistem de comunicare cu beneficiarii cu privire la reglementările noi ce privesc serviciul de iluminat public și modificările survenite la actele normative din domeniu. În termen de 60 zile calendaristice de la data încredințării serviciului de iluminat public, operatorul va prezenta autorității administrației publice locale modul de organizare a acestui sistem;

-informarea utilizatorului și a beneficiarilor despre planificarea anuală a reparațiilor sau a reviziilor ce se vor efectua la sistemul de iluminat public.

4.3 Operatorul serviciului de iluminat public trebuie să asigure:

-respectarea legislației, normelor, prescripțiilor și regulamentelor privind igiena și protecția muncii, protecția mediului, urmărirea comportării în timp a sistemului de iluminat public, prevenirea și combaterea incendiilor;

-exploatarea, întreținerea și reparația instalațiilor cu personal autorizat, în funcție de complexitatea instalațiilor și specificul locului de muncă;

-respectarea indicatorilor de performanță și calitate stabiliți prin contractul de delegare a gestiunii, sau prin hotărârea de dare în administrare a serviciului și precizați în regulamentul serviciului;

-întreținerea și menținerea în stare de permanentă funcționare a sistemului de iluminat public;

-furnizarea autorității administrației publice locale, respective A.N.R.S.C., a informațiilor solicitate și accesul la documentațiile pe baza cărora prestează serviciul de iluminat public, în condițiile legii;

-creșterea eficienței sistemului de iluminat public în scopul reducerii tarifelor, prin reducerea costurilor de producție, a consumurilor specifice de materiale și materii, energie electrică și prin modernizarea acestora;

-personal de intervenție operativă;

-conducerea operativă prin dispecer;

-înregistrarea datelor de exploatare și evidența lor;

-analiza zilnică a modului în care se respectă realizarea normelor de consum și stabilirea operativă a măsurilor ce se impun pentru eliminarea abaterilor, încadrarea în norme și evitarea oricărei forme de risipă;

-elaborarea programelor de măsuri pentru încadrarea în normele de consum de energie electrică și pentru raționalizarea acestor consumuri;

-realizarea condițiilor pentru prelucrarea automată a datelor referitoare la funcționarea economică a instalațiilor de iluminat public;

-statistica incidentelor, avariilor și analiza acestora;

-instruirea și gestionarea unui sistem de înregistrare, investigare, soluționare și raportare privind reclamațiile făcute de beneficiari în legătură cu calitatea serviciilor;

-soluționarea operativă a incidentelor;

-funcționarea normală a tuturor componentelor sistemului de iluminat public;

-evidența orelor de funcționare a componentelor sistemului de iluminat public;

-aplicarea de metode performante de management care să conducă la funcționarea cât mai bună a instalațiilor de iluminat și reducerea costurilor de operare;

-elaborarea planurilor anuale de revizii și reparații executate cu forțe proprii și cu terți și aprobarea acestora de către administrația publică locală;

-executarea în bune condiții și la termenele prevăzute a lucrărilor de reparații care vizează funcționarea economică și siguranța în exploatare;

-elaborarea planurilor anuale de investiții pe categorii de surse de finanțare și aprobarea acestora de către administrația publică locală;

-corelarea perioadelor și termenelor de execuție a investițiilor și reparațiilor cu planurile de investiții și reparații a celorlalți furnizori de utilități, inclusiv cu programele de reabilitare și dezvoltare urbanistică ale administrației publice locale;

-inițierea și avizarea lucrărilor de modernizare și de introducere a tehnicii noi pentru îmbunătățirea performanțelor tehnico-economice ale sistemului de iluminat public;

-o dotare proprie cu instalații și echipamente specifice necesare pentru prestarea activităților asumate prin contract sau prin hotărârea de date în administrare;

-alte condiții specifice stabilite de autoritatea administrației publice locale sau asociația de dezvoltare comunitară, după caz. Operatorul are obligația să îndeplinească și gestionarea consumului de energie pentru sistemul de iluminat public ce implică asumarea următoarelor atribuții:

*optimizarea și reducerea cheltuielilor de întreținere și mentenanță, ca și costuri de operare aferente sistemului de iluminat public;

*aplicarea măsurilor de eficiență energetică conform legislației de reglementări în vigoare aplicabile elementelor infrastructurii sistemului de iluminat public.

Obligațiile operatorului sunt înscrise în cuprinsul contractului de delegare a gestiunii sistemului de iluminat public.

Cuprinsul prevederilor din aceste documente trebuie să fie în acord cu legislația incidentă, respectiv, cu regulamentul cadru adoptat de A.N.R.S.C. prin Ordinul nr.86/2007, precum și regulamentul autorității publice locale privind iluminatul public.

Pe de altă parte, răspunderea personalului operativ al operatorului este cuprinsă în regulamentul de serviciu (regulamentul de serviciu se întocmește pe baza regulamentului-cadru al serviciului de iluminat public). În caietele de sarcini se vor preciza condițiile de realizare a reparațiilor (curente și capitale), a investițiilor precum și a altor cheltuieli pe care le va face operatorul, specificându-se modul de aprobare și deconectare a acestora în cadrul relațiilor contractuale dintre autoritatea administrației publice locale și operator.

Bunurile care fac obiectul delegării sunt:

Nr.crt.	Denumirea	Cantitatea
1	Lămpi	488 buc
2	Cutii de distribuție	10 buc
3	Cutii de legătură la lămp	195 buc
4	Corp de iluminat	488 buc
5	Cablu de alimentare electrică a cutiilor de la rețeaua electrică	488 buc / 1.5 ml / buc 195 buc / 10 ml / buc
6	Cablu de alimentare subteran	12.300 ml
7	Sistem de aprindere a iluminatului	10 buc

Evaluarea indicatorilor de performanță și a îndeplinirii exigențelor din lege și din caietul de sarcini se face totodată mult mai ușor și orice abatere contractuală poate fi probată fără echivoc, prin raportare proporțională la valoarea contractului. Cu alte cuvinte, în cazul în care delegarea gestiunii ar eșua în cazul unui anumit operator, ar fi de dorit ca efectele negative să fie cât mai mici, iar justa denunțare unilaterală să poată fi ușor probată.

Recomandăm ca pe parcursul primului an al noii gestiuni să se investească în:

- realizarea Hărții Electronice a Sistemului de Iluminat al orașului Rupea, ca sarcină expresă înscrisă în caietul de sarcini al gestiunii directe;

- realizarea Planului General de Iluminatul Public al orașului Rupea, printr-o colaborare între reprezentanți desemnați de viitorul operator și de Orașul Rupea, sub coordonarea unui specialist extern cu experiență. Acestea vor fi instrumente de lucru extrem de utile atât operatorului cât și Orașului

Rupea, care alături de implementarea sistemului de telegestiune vor permite o administrare mult mai simplă și mai ieftină a sistemului de iluminat public. Prevederile clare ale planului general de iluminat elimină orice dificultăți în estimarea costurilor de investiție și întreținere ulterioară;

· extinderea sistemului în zonele lipsă sau în cele noi, trecerea în subteran a rețelilor de alimentare, generalizarea introducerii stâlpilor de metal în locul celor de beton, toate acestea se pot face treptat pe măsura asigurării finanțării de către Orașul Rupea cu costuri suportabile, eșalonate pe întreaga durată a delegării.

. pozarea de cabluri sau conductori noi pentru a se putea delimita instalația de iluminat de cea aparținând societății de furnizare a energiei electrice SC ELECTRICA FURNIZARE SA.

Se recomandă continuarea introducerii tehnologiei LED în iluminatul public, care va reduce consumurile energetice și implicit va înlesni orientarea economiilor astfel realizate către investiții. În ceea ce privește alegerea aparatelor de iluminat performante cu tehnologie LED, se va evita utilizarea surselor de culoare alb rece, chiar dacă eficiența luminoasă este superioară celor de culoare alb cald. Se vor evita contrastele de culoare și se va căuta păstrarea culorii predominant calde a luminii dat fiind că în prezent există aparate de iluminat stradal extrem de performante la o temperatură de culoare a luminii de $T_c=3000-3500K$, acest lucru este perfect realizabil și menține actuala dominantă caldă a luminii orașului.

Dacă se analizează influența creșterii eficienței energetice și cea a reducerii costurilor pe o durată de 5 ani, este probabil ca investiția în modernizarea punctelor luminoase să nu îndeplinească criteriile de fezabilitate economică. Cu toate acestea, crește calitatea iluminatului, ajungându-se la atingerea parametrilor lumentehnici impuși de normele românești și europene.

4.4. Analiză comparativă între gestiunea directă și gestiunea delegată a serviciului de iluminat public

Dacă în cazul gestiunii directe autoritatea administrativă este responsabilă în integralitate de modul de îndeplinire a obligațiilor care decurg din lege, în privința delegării gestiunii, legea îi permite acesteia să împartă sarcinile cu un operator public sau privat, acordând totodată posibilitatea ca prin contractul de delegare să fie impuse exigențe specifice, în acord cu nevoile și situația concretă de la nivelul comunității locale incidente.

Rațiunea bunei administrări a sistemului de iluminat public în orașul Rupea nu poate fi pusă în discuție, obiectul prezentului studiu constând în alegerea unei soluții optime de gestionare a serviciului de iluminat public: directă sau indirectă. Pentru a putea compara ușor avantajele și dezavantajele gestiunii directe cu cele ale gestiunii indirecte (delegate) a sistemului de iluminat public, acestea se prezintă în continuare sub forma unui tabel.

Tabel nr.1

	GESTIUNEA DIRECTĂ	GESTIUNEA DELEGATĂ (INDIRECTĂ)
--	--------------------------	---------------------------------------

A V A N T A J E	<ul style="list-style-type: none"> • menținerea responsabilității față de populația deservită; • tarife mai mici decât în cazul gestiunii delegate; • menținerea autorității nemijlocite a Orașului Rupea asupra activității; • accesul la fonduri europene destinate autorităților publice; • accelerarea investițiilor; • Orașul Rupea va avea drept de control asupra derulării serviciului; • Orașul Rupea are putere decizională pentru ca în momentul încredințării contractului acesta să includă toate prevederile optime. • existența spațiului (birouri) pentru funcționarea serviciului; • existent resurselor financiare pentru înființarea serviciului; 	<ul style="list-style-type: none"> • reducerea imixtiunii politicului în deciziile de afaceri, investiții și personal; • Orașul Rupea transferă sarcina investițiilor și (potențial) a finanțării către operatorul pentru partea ce îi revine; • criteriile de management comercial se pot îndeplini pentru a avea acces la fonduri bancare;
D E Z A V A N T A J E	<ul style="list-style-type: none"> • Orașul Rupea trebuie să finanțeze în continuare fonduri și garanții în calitate de acționar unic • activitatea de atragere de surse de finanțare • costuri suplimentare cu: dotări cu echipamente și utilaje specifice, mijloace de transport și intervenție 	<ul style="list-style-type: none"> • Orașul Rupea trebuie să își adapteze rolurile de administrator și reglementator pe durata contractului și va trebui să se concentreze pe negociere, monitorizare și supervizare • Orașul Rupea trebuie să asigure finanțarea prestării serviciului • monopol pe termen lung atribuit operatorului, cu dificultăți de ieșire din contract în caz de neperformanță • negocierea unui contract detaliat pe termen lung, în special pentru prima parte a contractului, cea în care se realizează investițiile

Numărul mai mare de avantaje, precum și cel mai mic de dezavantaje al gestiunii directe în raport cu gestiunea delegată, recomandă adoptarea primei variante. Posibilitatea extinsă de a define contractual limitele de exploatare a serviciului, finalitatea și ritmul investițiilor din infrastructură determină că **formula gestiunii directe să fie mai ușor de pus în acord cu interesele generale ale comunității, la momentul actual, și implicit, cu principiile care guvernează serviciul.**

Estimarea costurilor pe toată durata delegării, inclusiv identificarea și cuantificarea financiară a riscurilor, poate conduce la stabilirea unor tarife reale și acceptate de către toți utilizatorii, astfel

încât alegerea unui operator să fie pe deplin justificată și financiar, pe lângă principiile descentralizării și eficientizării cerute de normele europene.

Capitolul V. Obiectul delegării

Obiectul contractului îl constituie delegarea gestiunii serviciului de iluminat public din orașul Rupea și cuprinde totalitatea acțiunilor și activităților de utilitate publică și de interes economic și social general desfășurate la nivelul unității administrativ-teritoriale sub conducerea, coordonare și responsabilitatea Orașului Rupea în scopul asigurării iluminatului public din orașul Rupea, inclusiv dreptul și obligația de a administra și de a exploata infrastructura tehnico-ereditară aferentă acestuia, în conformitate cu Regulamentul serviciului de iluminat public aprobat prin HCL 3/2019 și a Caietului de sarcini specific (**Anexa 2**).

Serviciul de iluminat public cuprinde:

- iluminatul stradal-rutier,
- iluminatul stradal-pietonal,
- iluminatul arhitectural,
- iluminatul ornamental,
- iluminatul ornamental-festiv al orașului Rupea

Serviciul de iluminat public se realizează prin intermediul unui ansamblu tehnologic și funcțional, alcătuit de construcții, instalații și echipamente specifice, denumit în continuare sistem de iluminat public fiind format din puncte de aprindere, cutii de distribuție, cutii de trecere, linii electrice de joasă tensiune subterane sau aeriene, fundații, stâlpi, instalații de legare la pământ, console, corpuri de iluminat, accesorii, conductoare, izolatoare, cleme, armături, echipamente de comandă, automatizare și măsurare utilizate pentru iluminatul public.

Prestațiile și lucrările asigurate de delegat sunt următoarele:

- a) întreținerea - menținerea în stare de funcționare a elementelor aparținând sistemului de iluminat public pentru asigurarea funcționării continue și optime a echipamentelor aferente sistemului de iluminat public prin înlocuirea componentelor dictate de menținerea parametrilor lumino-tehnici la nivelul standardului EN 13201/2004 și a unui raport optim între acești parametri și consumul de energie electrică.
- b) realizarea iluminatului festiv/iluminat festiv de sărbători prin închirierea/achiziționarea, montarea și demontarea echipamentelor. Pentru execuția lucrărilor de iluminat festiv se vor utiliza numai surse cu tehnologie LED. Produsele utilizate: figurine 3D, 2D, brad împodobit cu înălțimea de peste 15 m, plase luminoase, țurțuri luminoși, ghirlande luminoase;
- c) montarea/demontarea și asigurarea de asistență tehnică pentru instalațiile electrice necesare în cadrul manifestărilor cultural-artistice din orașul Rupea;
- d) modernizare și extinderea infrastructurii sistemului de iluminat public - rețea, stâlp, corp, concolă, punct de măsură și control, etc., în baza Programelor stabilite de delegatar.

Din Actul Constitutiv al **SC SERVICIUL PUBLIC RUPEA SRL**, rezultă că în obiectul de activitate al societății sunt incluse și lucrările de instalații electrice (cod CAEN 4321). Societatea a fost înființată de către Orașul Rupea, cu capital integral al autorității administrației publice locale, și deține dotări tehnice pentru buna desfășurare a activității de gestionare a sistemului de iluminat public și societatea este atestată de către ANRE cu atestatul nr.13791/2018 de tip C2A pentru executarea de linii electrice, aeriene sau subterane, cu tensiuni nominale de 0,4 kV ÷ 20 kV, posturi de transformare cu tensiunea nominală superioară de cel mult 20 kV, stații de medie tensiune, precum și partea electrică de medie tensiune a stațiilor de înaltă tensiune. Societatea a desfășurat activitatea de iluminat public în perioada 2019-2020 în urma încredințării directe a gestiunii acestui serviciu prin HCL 3/2019.

Capitolul VI. Durata contractului de delegare a gestiunii serviciului de iluminat public

În conformitate cu prevederile art.32 alin.(3) din Legea nr.51/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare, durata contractului de delegare a gestiunii serviciului de iluminat public al Orașului Rupea este **de 1 an**, cu posibilitatea prelungirii, în condițiile legii, prin act adițional aprobat de Consiliul local al orașului Rupea și numai după realizarea unei analize privind eficiența economică a serviciului.

Capitolul VII. Concluzii

Starea actuală a gestiunii serviciului de iluminat public, realizată în condiții optime de către operator, recomandă continuarea prestării acestui serviciu de către operatorul actual, colaborarea cu acesta fiind una eficientă și promptă. Desfășurarea acestei activități de către societatea deținută de Orașul Rupea s-a dovedit eficientă.

Gestiunea directă este modalitatea cea mai avantajoasă pentru comunitatea locală, iar încredințarea competențelor privind gestionarea serviciului de iluminat public către SC SERVICIUL PUBLIC RUPEA SRL continuă să reprezinte soluția optimă, cu respectarea prevederilor legislației specifice în vigoare.

PRESEDINTE DE SEDINTA

Prof. Dorin Ioan Baba

CONTRASEMNEAZA

Secretar General U.A.T.

jr. Ioana Madalina Roman